

KAYNAK BAĞIMLILIĞI TEORİSİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Esra Ergün

İstanbul Ticaret Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

GİRİŞ

Organizasyonların gerek üretim gerek satış ve pazarlama faaliyetlerine bağlı olarak varlıklarını sürdürmede ihtiyaç duydukları kaynaklar, kaynak bağımlılığı konusunu gündeme getirmiştir. Bu nedenle işletme ve tedarikçiler arasındaki ticari ilişkilerin boyutları da önem kazanmaktadır. İşletmelere ve sektörlerle göre farklılık gösteren kaynakların sağlanmasında oluşan rekabet ve belirsizlik, dış kaynak kullanımı, güven, performans değerlendirme, uzun dönemli işbirlikleri, yeniden yapılanma, tedarik zinciri yönetimi gibi çeşitli faktörler işletmeler ve tedarikçilerle kurulan ilişkileri etkilemektedir. Güç kullanımı, dayanışma, karşılıklılık ilkeleri gibi çeşitli kavramlar bu ilişkilerde etkili olmaktadır.

1. Kaynak Bağımlılığı Teorisi ve Literatür Araştırması

Örgütler, günümüzde artan rekabet nedeniyle, varlıklarını sürdürebilmeleri için gerekli kaynaklarını temin edebilme konusunda daha fazla çevrelerine bağımlı hale gelmektedirler. Örgütlerin, faaliyetlerini gerçekleştirmeleri için çevrelerinde ihtiyaç duyduğu kaynaklara olan bağımlılık derecesi ise kaynak bağımlılığı olarak belirtilmektedir. Kaynak Bağımlılığı Teorisi (KBT) ihtiyaç duyulan kaynakların süreklilik içinde güvenli ve düzenli teminin sağlanması için ilgili konuları açıklar. Pfeffer ve Salancik'e (1978) göre işletmeler, kaynak yönetiminde istikrarı sağlayabilmek için kaynak belirsizliğini ortadan kaldırmayı dikkate

yeni belirsizlik biçimleri, uygun firmaların bulunması için yeni yolların da bulunmasını gerektirmektedir. (Örneğin; 18. yüzyılın sonlarında korsan takibi yapmak için oluşturulan Yabancılar Haklarından Yararlanma Davaları Yasası, günümüzde yabancı uyruklular tarafından ABD mahkemelerinde çokuluslu şirketleri dava etmek için kullanılacak versiyona dönüştürülmüştür).

Güç, örgütsel yaşamın yürütülmesinde rol oynadığı sürece kaynak bağımlılığı teorisi öngörü sağlamaya devam edecektir (Davis ve Cobb, 2009).

KAYNAKÇA

Buvik Arnt ve Gronhaug Kjell. (2000). Inter-firm dependence, environmental uncertainty and vertical co-ordination in industrial buyer-seller relationships, *Omega The International Journal of Management Science*, 28: 445-454

Casciaro Tiziana ve Jan Piskorski Mikolaj. (2005). Power Imbalance, Mutual Dependence, and Constraint Absorption: A Closer Look at Resource Dependence Theory, *Administrative Science Quarterly*, 50: 167-199

Davis F. Gerald ve Cobb J. Adam. (2009). Resource Dependence Theory: Past and Future, *University of Michigan Research in the Sociology of Organizations*

Delke Vincent. (2015). The Resource Dependence Theory: Assessment and Evaluation as a Contributing Theory for Supply Management, *University of Twente, IBA Bachelor Thesis Conference*

Fidanboy Cemalettin Öcal ve Alan Hale. (2013). Kaynak Bağımlılığı ve Stratejik İş Birliği İlişkisi: Kaynak Özelliklerinin İş Birliği Oluşumuna Etkileri, *Savunma Bilimleri Dergisi*, 12: 123-145

Hofler Christian. (2012). The Impact of Key Retail Accounts on Supplier Performance: A Collaborative Perspective of Resource Dependency Theory, *Journal of Retailing*, 88: 412-420

Koç Oktay ve Sayılar Yüce. (2016). Örgüt Araştırmalarında Kaynak Bağımlılığı Perspektifi: Kuramsal Bir Değerlendirme, *İ. Ü. İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Yönetim Dergisi*, 80: 136-177

Provan G. Keith, Beyer M. Janice ve Kruytbosch Carlos. (1980). Environmental Linkages and Power in Resource-Dependence Relations between Organizations, *Administrative Science Quarterly*, 25: 200-225

Uysal Gürhan ve İpçioğlu İsa. (2008). Kaynak Bağımlılığı Teorisi'nin Kritik Bir Unsuru Olarak Kaynak Belirsizliği ve Müşteri -Tedarikçi Arasındaki İlişkisel Değişime Etkisi, *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 15/2